

**Перелік пропозицій (зауважень), що надійшли до
Держатомрегулювання протягом публічного громадського обговорення,
а також відомості про врахування або відхилення пропозицій (зауважень)**

№	Пропозиція/зауваження/питання, що надійшли до Держатомрегулювання
Відомості про врахування/відхилення, відповідь	
1.	Лист громадської організації « Всеукраїнська екологічна ліга » від 03.11.2015 №90/11 щодо участі у громадських слуханнях 25.11.2015 Голови Всеукраїнської екологічної ліги Тимочко В.О. <i>(надійшло електронною поштою 04.11.2015)</i>
Враховано.	
2.	Лист « Молодіжної енергетичної спільноти » від 05.11.2015 щодо участі її представників у громадських слуханнях <i>(надійшло поштою 06.11.2015)</i>
Враховано.	
3.	Звернення студента НТУУ «КПІ», члена Правління «Молодіжної енергетичної спільноти» Михайла Яценка щодо виступу <i>(надійшло електронною поштою 17.11.2015)</i>
Враховано. Включено до порядку денного.	
4.	Звернення «Українського ядерного товариства» щодо виступу під час громадських слухань 25.11.2015 члена правління «УкрЯТ» Коровкіна В.О. <i>(надійшло електронною поштою 18.11.2015)</i>
Враховано. Включено до порядку денного.	
5.	Звернення «Українського ядерного форуму» щодо виступу під час громадських слухань 25.11.2015 Кошарної О.П. <i>(надійшло електронною поштою 18.11.2015)</i>
Враховано. Включено до порядку денного.	
6.	Звернення громадської організації « МАМА-86 » щодо участі у громадських слуханнях 25.11.2015 менеджера проекту «Побудова системи інформування громадськості з питань ядерної безпеки» Іваненко Н.П. <i>(надійшло електронною поштою 20.11.2015)</i>
Враховано.	
7.	Звернення «Національного екологічного центру України» щодо виступу під час громадських слухань 25.11.2015 Вербицької Т.В. <i>(надійшло електронною поштою 20.11.2015)</i>
Враховано. Включено до порядку денного.	
8.	Звернення Голови екологічної асоціації "Зелений світ" м. Вознесенька Сергія Колеснікова щодо виступу під час громадських слухань 25.11.2015 <i>(надійшло електронною поштою 23.11.2015)</i>
Враховано. Включено до порядку денного.	
9.	<p>Витяг з виступу Вербицької Т.В. «Національний екологічний центр України» <i>(під час громадських слухань 25.11.2015)</i></p> <p>Але питання моє таке – яким чином ДІЯРУ може гарантувати виконання цих заходів повною мірою, якщо ліцензія буде продовжена ще до завершення їх виконання? І чи вони будуть реалізовані у ті погоджені терміни, що були опубліковані на сайті держрегулятора?</p> <p>За дорученням Держатомрегулювання, Державною інспекцією з ядерної безпеки на майданчику ЮУАЕС була здійснена перевірка стану впровадження заходів з підвищення безпеки, які були зазначені у Акті комплексного інспекційного обстеження як такі, що знаходяться у стадії виконання. За результатами перевірки можна констатувати, що всі зазначені заходи станом на 01.12.2015 виконані в узгоджених обсягах (лист Держінспекції з ядерної безпеки на майданчику ЮУАЕС від 01.12.2015 № 28-30/2-173).</p>

10.	<p>Витяг з виступу Вербицької Т.В. «Національний екологічний центр України» (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>)</p> <p>Також ми проаналізували документ Енергоатому, який вперше за історію подовження експлуатації енергоблоків зробив оцінку впливу на навколишнє середовище у відповідності до Конвенції Еспо та Орхуської конвенції. Це гарна вправа, але він не повною мірою відповідав вимогам конвенції, бо у відповідності цих вимог необхідно робити повну оцінку впливу на навколишнє середовище та оприлюднювати її для громадськості, була оприлюднена ж лише глава, яка містила розділ про транскордонні впливи. Нам не зрозуміло, яким чином результати обговорення цього ОВД будуть взяті до уваги. Наскільки нам відомо, не було розіслано повідомлення сусіднім країнам, які знаходяться під потенційним впливом і яким чином Енергоатом планує проводити такі консультації і чи буде Мінприроди надавати оцінку на те ОВД, яке було зроблено?</p>
	<p>Насправді на сайті ВП ЮУ АЕС оприлюднений повний текст ОВНС, а також Заява про наміри, Заява про наслідки, Нетехнічне резюме (задовго до слухань). Матеріали щодо транскордонних радіаційних впливів також оприлюднені окремо.</p> <p>Повідомлення розсилаються після отримання позитивного висновку державної екологічної експертизи. До цього національна процедура ОВНС не вважається завершеною, крім того, в ході експертизи ОВНС доопрацьовується.</p> <p>Мінприроди проводить експертизу всього обсягу матеріалів ОВНС.</p> <p>Уповноваженим органом з питань Конвенції Еспо є Мінприроди, не Енергоатом.</p>
11.	<p>Витяг з виступу Вербицької Т.В. «Національний екологічний центр України» (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>)</p> <p>У розділі нетехнічного резюме про транскордонну оцінку, не було також впроваджено проведення можливої оцінки важких запроектованих аварій, які можуть статися у результаті впливу зовнішніх чинників, як падіння літака, землетрус тощо.</p> <p>Аналіз наслідків важких позапроектних аварій (і їх транскордонних наслідків) виконаний і переданий Замовнику і входить до матеріалів, переданих на експертизу (але це не стосується падіння літака (при цьому ймовірність пошкодження активної зони реактора $6 \cdot 10^{-7}$) чи землетрусу ($7 \cdot 10^{-6}$)).</p> <p>Зрозуміло, що наслідки таких аварій (як приклад – Чорнобильська) будуть мати планетарні масштаби. Але слід враховувати їх імовірність (менше 10^{-8}). В рамках ФБ №№ 6 та 7 отримані результати кількісних розрахунків ймовірності ЧПАЗ, ЧПП і ЧГАВ та впливу на безпеку внутрішніх і зовнішніх подій задовольняють імовірнісним критеріям безпеки, встановленим в ОПБ-2008 та критеріям безпеки МАГАТЕ для діючих енергоблоків АЕС. Ці дані відображені в ОВНС та нетехнічному резюме.</p>
12.	<p>Витяг з виступу Вербицької Т.В. «Національний екологічний центр України» (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>)</p> <p>Не згадується також питання підняття рівня Олександрівського водосховища щоби уможливити одночасну роботи трьох енергоблоків у теплий період, бо зараз можна завантажити лише 1,5 блоки загальною потужністю 1700 МВт.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Щодо водності. Я живу в Києві і цього року двічі переходив пішки річку Десна, яка за повноводністю вдвічі більша річку Південний Буг. Треба дійсно розуміти, що цей рік катастрофічно маловодний. Юрій Олександрович казав з 1921 року в період спостереження ЦГО не було таких низьких рівнів води. Тому спекулювати на тому, що гідроенергетичний комплекс знижує водність Південного Бугу не варто. Тим паче, що для забезпечення санітарних попусків протягом 65ти днів Олександрівська ГЕС намагалася забезпечити ці 17 кубів, видавала менше. Спускалося водосховище, яке вище резерву. Тому акумулююча ємність навпаки відіграє позитивну роль у катастрофічно маловодні роки.</p>
13.	<p>Витяг з виступу С.Колеснікова «Зелений світ» м. Вознесенськ (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>)</p> <p>Как можно продлевать реактор, рассчитанный на 30 лет эксплуатации? Ведь это же не</p>

	<p>канализационный коллектор и не фабрика шипучих вод! Разве наши конструкторы не знали, что этот блок отработает свой ресурс?</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань. Відповідь надана у презентації Генерального директора ВП «Южно-Українська АЕС» Лісніченка В.А.</i></p>
14.	<p>Витяг з виступу С.Колеснікова «Зелений світ» м. Вознесенськ (під час громадських слухань 25.11.2015)</p> <p>Общественные слушания – такая же халтура, ведь практически нет никакого общественного обсуждения. Люди не знают ни о чем. Что может возразить тракторист или доярка?</p> <p>Віхилено. На виконання статті 6 Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, що ратифікована Законом України від 06.07.1999 №832-XIV, постанови Кабінету Міністрів України від 29.06.2011 №771 «Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть вплинути на стан довкілля» та постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» Держатомрегулюванням з 28 жовтня по 30 листопада 2015 року проведено <u>публічне громадське обговорення</u> питання про можливість продовження експлуатації ядерної установки - енергоблоку № 2 Южно-Української АЕС. В рамках публічного громадського обговорення Державна інспекція ядерного регулювання Україна 25 листопада 2015 року в м. Южноукраїнськ (Миколаївська обл.) проведені <u>громадські слухання</u> з цього питання. Інформація про громадське обговорення офіційно оприлюднена на веб-сайті Державної інспекції ядерного регулювання України 28.10.2015 (посилання: http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/300862), на Урядовому порталі 29.10.2015 (посилання: http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article/show/2768), надрукована в газеті «Урядовий кур'єр» від 24.10.2015 №198(5572) тощо.</p> <p>При реєстрації кожному учаснику громадських слухань надавався пакет вихідної інформації, який включав:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бланк реєстрації запитань та пропозицій (зауважень); • друковане повідомлення ДІЯРУ про громадське обговорення проекту рішення щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку № 2; • друкована заява ДП «НАЕК «Енергоатом» на внесення змін до ліцензії серії ЕО №00064 на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки ВП «Южно-Українська АЕС»; • друкований проект рішення ДІЯРУ про можливе продовження експлуатації ядерної установки енергоблоку № 2 ЮУАЕС; • DVD-диск із наповненням: <ul style="list-style-type: none"> – Акт комплексного інспекційного обстеження готовності ДП НАЕК “Енергоатом” до подовження здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки» із експлуатації енергоблоку №2 Южно-Української АЕС у понадпроектному періоді; – Комплексний аналіз безпеки енергоблоку №2; – ФБ-14 Вплив експлуатації АЕС на навколишнє середовище; – Висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки по матеріалам ЗППБ енергоблоку №2; – Нетехнічне резюме. Обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблоків ВП «Южно-Українська АЕС» у понадпроектний період; – ОВНС. Розділ 10. Можливі транскордонні впливи від виробничої діяльності ВП ЮУАЕС у штатних умовах експлуатації та при виникненні надзвичайних ситуацій у рамках вимог Конвенції Еспо; – ОВНС. Додаток 3. Оцінка транскордонного впливу викидів радіоактивних

	<p>речовин у атмосферне повітря з Южно-Української АЕС; – Відеофільм. – друкований перелік документів та інформаційних матеріалів, якими наповнений DVD-диск.</p>
15.	<p>Витяг з виступу міського голови м. Южноукраїнськ Пароконного В.К. (під час громадських слухань 25.11.2015)</p> <p>Ещё один момент. Что сегодня беспокоит жителей города - подъём воды в водохранилище, на сколько станет безопасной вода. Хотелось бы получить исчерпывающий ответ в экологическом плане.</p> <p>Відповідно до комплексного висновку Центральної служби Укрінвестекспертизи щодо проекту завершення будівництва Ташлицької ГАЕС від 31.01.2002 р. № 32 підвищення НПР до 20,7 м можливе за рішенням місцевих органів Миколаївської області, що здійснюють керування режимом роботи Олександрівського водосховища.</p> <p>Необхідність підняття НПР обумовлена не потребами АЕС, а вимогами водокористувачів, оскільки в останні маловодні роки значно знизилася водність річок басейну Південного Бугу, що створило проблеми із забезпеченням встановленого розміру санітарних попусків, який складає 17,0 м³/сек. У 2014 р. існуюча регулююча ємність Олександрівського водосховища 11,5 млн.м³ дозволила протягом 65 діб скидати у нижній б'єф усього 6,05-13,6 м³/сек. води лише за рахунок попусків 9,8 млн.м³ із Ладжинського та інших водосховищ. Така ситуація спричиняє не лише значні економічні збитки, але і соціальні проблеми.</p> <p>Величина регулюючої ємності для забезпечення мінімального допустимого санітарного попуску 17,0 м³/с складає 46,1 млн.м³, для чого НПР Олександрівського водосховища необхідно підняти до 20,7 м при збільшенні корисної ємності до 72,6 млн.м³.</p> <p>У рамках проекту завершення будівництва ТГАЕС розробляється окремих ОВНС. Рішення про можливість підняття рівня було прийняте через пів року після початку підготовки ОВНС ВП ЮУАЕС після маловодного літа 2015 р.</p>
16.	<p>Жигadlo, мешканець м. Южноукраїнськ (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>На минулому обговоренні продовження роботи першого енергоблоку нам обіцяли що буде зроблено нормальне охолодження ЮУАЕС. Воно зараз використовується тільки, як ставок охолоджувати в посівному режимі, в літку там вода досягає до 35 градусів на забір (професіоналам не треба пояснювати, що це може значить). Я хочу почути як виконуються ця обіцянка і що на даний момент зроблено?</p> <p>Надано наступну відповідь під час громадських слухань. На сьогодні у нас в експлуатації знаходиться три енергоблока на ЮУАС, стосовно другого енергоблоку ще тільки будуть прийматися рішення. Але в літній період ми можемо видавати замість 3000 мегават не більше 1600 і це пов'язано з обмеженою охолоджувальною здатність Ташлицького водосховища. Для того щоб вирішити це питання, на сьогодні розроблена і знаходиться на затвердженні у Уряді (по суті вона була затверджена в 2005 році, але сьогодні проводиться комплексна державна експертиза переоцінка вартості цього проекту і затверджені в Уряді програми по підвищенню охолоджувальної здатності Ташлицького водосховища. Вона передбачає розбудову 5 карт бризкальних басейнів, побудова насосної станції які дозволять покращити цю охолоджувальну здатність і після цього можна буде розпочати програму введення в експлуатацію 3, 4, 5, 6 гідроагрегатів на ТГКС Ташлицькому водосховищі.</p>
17.	<p>Марін Г.А., Голова громадської ради при Первомайській РДА (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>Ми всі знаємо що успіх роботи АЕС залежить від притока води охолодження реакторів, але що виходить на сьогоднішній день, ми сьогодні обговорюємо цикл роботи АЕС, а давайте подивимось в обратну сторону за рахунок чого ми будемо через 5 років</p>

охолоджувати ЮУАЕС, за рахунок чого буде поступати вода. Через 5 років річка Південний Буг стане як р. Кодема в Первомайське. Ви розумієте ми сьогодні ділимо гроші 140 млн, які так і не поступили з минулого році, десь зависли в Кабінеті міністрів. Це одне питання.

Але пройде час і ми будемо ділити жаби та комиш повірте мені. Я прошу вас вилучити питання і включити його в Державну програму «Спасіння водного ресурсу річки Південний Буг».

Надано наступну відповідь під час громадських слухань. На скільки я зрозумів прозвучало 2 запитання. Дозвольте я по черзі на кожний з них я відповім, вони дійсно є проблемними. Що стосується відрахування оці 1% який від товарної продукції НАЕК «Енергоатом» відповідно до ст.12 Закону України «Про використання ядерної енергії і радіаційну безпеку» відрахування ідуть щорічно через систему Державного бюджету України. До речі за цим столом сидять лобісти цього закону. В чому виникла проблема минуло року. В зв'язку з тим що механізми цього закону вони передбачають наступним чином. Оцею 1% обчислюється через розрахунок товарної продукції виходячи з плану виробітки електроенергії НАЕК «Енергоатом» помножений на тариф який для нього встановлено національною комісією регулювання електроенергетики. Енергоатом ці кошти справно копійка до копійки перераховує до загального фонду державного бюджету. Далі відповідно складається щорічно закон про державний бюджет, який затверджується парламентом. І вже видатки відбуваються із спеціального фонду державного бюджету відповідному встановленому порядку постановою уряду № 91 від 2012 року. На кожний рік встановлюються механізми цих відрахувань. На жаль у минулому році не звини Енергоатома не були встановлені механізми перерахування (ми всі кошти перерахували, як і в цьому так і в минулому році повністю). Ці кошти невтрачені, Енергоатом перерахував їх повністю. Тут нам потрібно спільно попрацювати. Для цього потрібно ваше звернення всіх отримувачів цих коштів по Миколаївській області. Підготувати звернення на КМУ про те що ці кошти вам не перераховані, тому що не було механізму в минулому році. Такий механізм потрібно встановити прийняттям відповідного нормативного акту Уряду і ми вам допоможемо в цьому питанні. Тому що ці кошти ваші, а Енергоатом їх заплатив до державного бюджету вони там десь знаходяться.

Тепер друге питання що стосується видатку води по р. Південний Буг. Я з вами незгодний, тут ситуація з точністю навпаки. Як би ми свого часу не створили Олександрівське водосховище, то в цьому році ми не змогли забезпечити навіть мінімальні санітарні попуски води. І пішла б солена вода з Чорного моря і випалила б всю флору і фауну, і дійшла би аж до Вознесенська. Такі приклади в історії на жаль вже були. І тільки завдяки тому що ми здренували наше Олександрівське водосховище, ми давали ту воду, яка насправді до нас не надходила, тобто ми дренивали воду. Як би не було цього водосховища, все що знаходиться нижче Олександрівського водосховища, залишилося без води і екологічний стан набагато погіршився б. Тепер стосовно того, що Олександрівське водосховище погіршало екологічний вплив. Я з вами не погоджусь, але не з свого власного міркування, а з міркування Національної академії наук України, а саме інституту геофізики. Яка з моменту створення Олександрівського водосховища, за відповідним договором з НАЕК «Енергоатом», веде щорічні дослідження, щорічний моніторинг. І академік Лісіченко робив звіт в якому відображено на скільки покращилось різноманіття риб, флори і фауни, на скільки чистіша стала вода, і він приводив дані не емоційні, а цифрові. Є питання з прохідними і полу-прохідними рибами. Але це питання повинно вирішуватися окремо. Воно на цей час не вирішено, тому що в проекті передбачалося побудувати обхідний водоканал, але як показали дослідження і розрахунки він буде не ефективним. Ми надамо вам всі необхідні документи та обґрунтування. Як що ви вважаєте що десь погіршилася екологічна обстановка, то надайте нам ці дані і ми передамо їх в інститут геофізики (який працює з нами за договором) і хай він врахує в своїх дослідженнях що можна зробити і як.

18.	<p>Буфаз В.М. мешканка с. Костянтинівка, Богославець В.М. (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>Мій будинок знаходиться за 300 метри від річки Південний Буг. За 100 метрів вище мого будинку річку Південний Буг, наприклад з моїм зростом 1 м. 70 см можна пройти пішки. Такого раніше не було. За 20 років у селищі Костянтинівка рівень води впав до дуже низького рівня. Будучи на екскурсії на АЕС, ми задавали питання: чи може ініціювати АЕС очищення Південного Бугу від очерету, від водоростей, тому що річка «цвіте». Посередині ріки, у районі плавнів немає води, там лише зарості очерету. Отже яке вирішення питання підняття рівня води. Адже острови, які утворились після зарощення очеретом, не дають проходженню тій кількості води, яка необхідна і для нас і для вас, для існування флори і фауни нашої місцевості. Ви радите звертатись у місцеві організації. Але я гадаю, що ви маєте більше впливу і можливостей вплинути на Верховну Раду, на депутатів, ніж у простих громадян. Тому я Вас дуже прошу ініціювати очищення річки Південний Буг .</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Давайте разом попрацюємо зараз! Ми використаємо, як Ви кажете, наші можливості роботи у Міністерстві, у Кабінеті Міністрів, в Парламенті України, у Адміністрації Президента. Але Ви все ж таки дайте Вашу ініціативу, Ваше звернення, я не думаю, що це важко. Передайте мені його, або генеральному директору станції. Обіцяю, якщо буде потрібно, то я скличу міжвідомчу нараду. Я дуже добре орієнтуюсь в географії цієї річки, тому що я тут бував ще з часів своїх студентських років, коли Южно-Українська станція тільки будувалася. Але я хочу нагадати те, що вже говорив у своєму вступному слові: цей рік такий же низький по водності, як 1921 рік. І якщо подивитись динаміку за останні 20 років, то вона абсолютно правильна, але вона не пов'язана з каскадом водосховищ, які є на річці Південний Буг. Навпаки, такий каскад треба створювати. Я хочу вам сказати, що за ООН визначило дві найголовніші свої місії на 21 сторіччя - це забезпечення людства прісною водою, тому що відбуваються кліматичні зміни і річки міліють. І головне завдання для людства на сьогодні – це створити запаси прісної води, які би ми могли використовувати незалежно від коливань погодних умов. Тому звичайно треба піднімати рівень води. Давайте попрацюємо разом над цим питанням. Адже у статутних цілях Енергоатома ніде не прописане «очищення водойм» і тому подібне. Для того , щоб ми змогли таку роботу розпочати, потрібні певні законодавчі акти. А для того , щоб їх отримати, треба ініціювати цю роботу. Напишіть на мене звернення і я Вам обіцяю, що ми зустрінемося з Вами особисто, запросимо представників громад. І Ви краще розкажете про проблеми місцевого доквілля. У цьому питанні ми з Вами союзники.</p>
19.	<p>С. Драндофіл, мешканець м. Вознесенськ (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>Существует государственная программа по поддержке энергоэффективности. И сейчас в Вознесенске разрабатывается муниципальная программа, которая предусматривает компенсацию расходов на энергоэффективные мероприятия. Если мы живем в опасной зоне, есть ли возможность, чтобы Энергоатом инициировал также поддержку этих программ от своего лица в дополнение к государственной?</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Потрібно було ще згадати і про програму енергозбереження. Тому що ці програми тісно пов'язані. Енергоефективність, це коли споживання електроенергії знижується до нуля, тобто впроваджуються такі технології, які взагалі не потребують застосування енергії. А енергозбереження – це, щоб якомога менше було втрат цієї енергії. У Енергоатома як у державного підприємства ці дві програми функціонують. Ми економимо і на своїх власних потребах , і впроваджуємо новітні технології. У презентації доповіді генерального директора можна було побачити слайди з обладнанням станції, яке енергоефективне і енергозберігаюче. Це ж стосується і заміни кабельно-провіднкової продукції , також і впровадження нових двигунів і багато іншого. В Енергоатомі ці програми працюють. Але Енергоатом не може, при всьому бажанні, взяти на себе функції</p>

	<p>всієї держави із впровадження цих програм. Коли я був заступником Міністра палива і енергетики я професійно займався цими програмами, опікувався ними. І наша Енергетична стратегія до 2030 року як раз таким чином і побудована за такими принципами: ріст ВВП, на нього накладається аналогічний еквідистантний ріст споживання, і відповідно, виробітку електроенергії. Але він плавно, за відповідними розрахунками, знижався і за рахунок впровадження цих програм в державі. Так от росту у нас не відбулося, нажаль, через те, що в Україні зараз 20-відсотковий спад, через військові дії і через усі ті негаразди, у яких ми зараз перебуваємо. І, відповідно, відбувся спад виробництва електричної енергії. Нажаль, можемо констатувати, що ці програми зараз загальмували. В Енергоатомі ми їх впроваджуємо, з усіма бажаними можемо поділитися. Але за всю державу, не буду вас обманювати, ми не зможемо цю програму виконати.</p>
20.	<p>С. Колесніков, м. Вознесенськ, «Зелений світ» (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>Вопрос к главе Госатомрегулирования. Южно-Украинская АЭС имеет 3 блока. И летом, когда жарко, работает всего полтора блока. Не странно ли в этой ситуации продлевать еще один блок? Не выгодно ли экономически вообще не продлевать? И потом, тщательно ли вы имеете дело с Энергоатомом? Преступности нет? Я пролистал подшивку и удивился: директор Энергоатома привлекался за воровство, директор АЭС и главный инженер привлекаются за воровство. Покупаются контрафактные материалы, устанавливаются кустарные изделия, которые приводят к авариям на АЭС. Разве можно разрешать такой организации, которая не в состоянии обеспечить безопасность работы своих блоков? Забрали у Украины ядерные блоки – хорошо сделали. Надо забрать у Украины и атомные станции. Не способна Украина с ее интеллектуалом и ворами при власти, начиная с Президента, премьера, президента Энергоатома. Пожарника только наказали, что елку украл. Так что пожалуйста, когда даете продление Энергоатому внимательно проверяйте все бумаги. Вас могут просто обдурить.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Мені складно подякувати за таке питання. Тому що воно для мене дещо вражаюче. Якщо людина виходить до мікрофону і каже: ти бандит, ти злодій. Як до цього ставитись? Я знаю Юрія Олександровича з 1987 року, я тут можу покласти голову, що все це брехня і неправда. Вибачте за таку емоційну відповідь, але так не можна. Те що ви кажете – так не можна. Що стосується температури ставка-охолоджувача, я думаю, що Юрій Олександрович надав повну відповідь з цього питання. Що стосуються документів, які подаються у Держатомрегулювання. У презентаційних матеріалах шановного генерального директора були чітко надані роз'яснення, які саме документи подаються і на основі чого вони були розроблені. Шановні колеги, я хочу одним прикладом звести всі ці звинувачення нанівець. У квітні цього року Україна, а саме Держатомрегулювання було прийняте як повноправні члени WENRA, тобто це об'єднання регуляторів Західної Європи, куди входять 17 країн Євросоюзу, які мають атомні станції, куди входить «зелена» Австрія, у якій «зелені» більш кваліфіковані. Тобто я хочу сказати, що Україна єдина країна, що не входить до Євросоюзу, якій дозволили вступ і яку прийняли. Повірте це було нелегко. Нас дуже ретельно перевіряли. Я вже не кажу про проект «Україна – ЄС – МАГАТЕ» 2007-2010 роки, який свого часу Україна пройшла. І все оприлюднено, ви все можете подивитися на сайті Єврокомісії, де чітко вказані оцінки у тому числі, тим крокам, які регулюючий орган і експлуатуюча організація роблять в частині продовження терміну експлуатації енергоблоків</p>
21.	<p>В. Наджакова, мешканка м. Вознесенськ (під час громадських слухань 25.11.2015).</p> <p>Я всю жизнь проработала в условиях труда, которые не являются экологически чистыми и так далее. Мои дети и внук, больны заболеваниями щитовидной железы. Лично мне врачи помочь ничем не могут. Я не знаю, сколько проживу, но я хочу чтобы мои дети жили. И спрашиваю Вас, можете ли Вы что-нибудь сделать для таких как мы?</p>

	<p>Кроме того, что вы беспокоитесь о сотрудниках станции, которые могут остаться без зарплаты и практически тоже не смогу жить.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Я дуже співчуваю Вам у цьому питанні. Мені дуже незручно, тому що це дійсно трагедія для Вашої сім'ї.</p> <p>У презентації генерального директора станції були слайди у зоні впливу Южно-Української атомної електростанції, як це не парадоксально, найнижчі показники екологічної захворюваності.</p> <p>Стосовно того, чим ми Вам можемо допомогти. Раніше ми допомагали. Поки наші законодавці у 2013 році при колишній владі прийняли Закон, який заборонив державним підприємствам надавати державну допомогу. Ми завжди надавали благодійну допомогу, закладали її у свої фінансові плани. І справно надавали її усім, хто до нас звертався, звичайно відповідно до своїх фінансових можливостей.</p> <p>Тому я Вам глибоко співчуваю, але я не маю прямої відповіді на Ваше запитання, вибачте.</p>
22.	<p>П. Кознюк, студент «КПІ» (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>Я сам з Нетішина, сьогодні я побував у Южноукраїнську, раніше був у Кузнецовську. І я розумію, що соціальний рівень цих міст на порядок вищий, ніж багатьох інших в Україні. Запитання на рахунок маневреності енергоблоків на ЮУАЕС. ЦЕ, я гадаю, буде частково і відповідь на запитання щодо літніх режимів. Зараз на ХАЕС на 1му і 2му енергоблоках проводяться перші пускові режими у маневреному режимі. Чи планується за потреби проведення і на ЮУАЕС маневрених режимів роботи?</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Питання не зовсім стосується продовження терміну служби. Скоріше можливо у тому сенсі, що якщо буде продовжено термін експлуатації, то чи будуть розповсюджуватися маневрені режими. Ви праві. Ми нещодавно успішно виконали дослідження на ХАЕС і плануємо впровадження цих режимів на інших енергоблоках, звичайно, коли ми пройдемо всі необхідні для цього погодження і ліцензійні процедури з органом державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки. І компанія в цілому готується до нової моделі енергоринку, яка запрацює в Україні з 2017 року. Які блоки будуть вибрані для цих режимів наразі невизначено. Але те що це буде більше ніж один енергоблок і ми будемо тиражувати цю практику, це однозначно.</p>
23.	<p>Чуєв С.М., депутат Миколаївської обласної ради, Алмаш Л.М. (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>Сьогодні ми обговорюємо дуже важливе питання для нашого регіону і представники 5ти районів, які навколо ЮУАЕС дисципліновано приїхали на сьогоднішнє зібрання. І за великим рахунком мені хотілося б сказати: мені як виробничнику з великим стажем і нам усім зрозуміло, що вже вкладені дуже великі кошти у реконструкцію блока. І економіка наша знаходиться у такому стані, що нам необхідна електроенергія. З одного боку нам звичайно треба подовжувати строк експлуатації, з іншого боку нам необхідно унеможливити ризики, ми хотіли би, щоб вони дорівнювали нулю. Ця дискусія, яка відбувається сьогодні в залі, схиляє нас до того, що колектив, спеціалісти, генеральний директор зроблять усе, що в їхніх силах, щоб у нас не було нештатних ситуацій на ЮУАЕС, і за великим рахунком, щоб Україна не була продовжувачем сумної слави Чорнобильської атомної станції.</p> <p>Але у якійсь мірі я хотів би вийти за рамки сьогоднішньої дискусії. Коли в залі присутні представники усіх 5ти районів і всі керівники НАЕК на чолі з президентом і директором АЕС, більш детально поговорити про «меркантильні справи», про той 1% і про 2%, якщо ми живемо у зоні ризику, то ми повинні отримувати ці гроші.</p> <p>Юрію Олександровичу, я думаю, Ви не зовсім коректно сказали, що ви відрахували і на цьому своє завдання виконали. Ці люди не підуть розбиратися, де ці гроші. Тому давайте працювати разом у цьому напрямі. Я знаю, що тут знаходяться депутати майбутньої обласної ради 5ти районів. Ми можемо створити групу з цих 5ти районів,</p>

	<p>одним із питань для якої буде те, щоб ці гроші надійшли у ці райони. Ми з генеральним директором вчора мали плідну розмову із головою Арбузинської районної ради - дякую Вам за підтримку у цьому питанні. Ми повинні контролювати, щоб ці кошти йшли на соціальний розвиток цих районів. В Арбузинському районі дуже важливим питанням є питання питної води. Думаю, ми могли б за допомогою цих коштів вирішити його. І подібні питання є у кожному районі. Необхідно, щоб ці кошти не розпорозувались, а йшли цілеспрямовано на вирішення соціально значимих питань.</p>
	<p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Я не вважаю, що допустив якусь некоректність. Я розповів лише половину про те, що Енергоатом кошти перераховує. Потім я не казав, що нам про подальшу їхню долю байдуже. Я запропонував співпрацювати разом. Я свого листа з цього приводу на Кабмін вже написав. А ваших листів я не бачив. Якщо є такий лист, передайте мені його будь-ласка. Немає. А лист за підписом Недашковського по зверненнях, які були у попередніх періодах, є. Я вам кажу, що по закінченні нашого зібрання, я про ініціюю ще раз це питання, але підтримайте мене в ньому. Завтра я підпишу листа на прем'єр-міністра у порядку доповіді, що за результатами громадських обговорень, виявилось, що таке питання порушується. Чому у 2014 році не були перераховані ці кошти. І що я прошу дати відповідні доручення і так далі. Але підтримайте мене, колеги. Звичайно добре давати тут мені у цій залі давати доручення. А я готовий разом з вами пробивати барикади у цьому питанні.</p>
24.	<p>Шкурченко О.О., депутат Доманівської районної ради (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>У нас нещодавно були ще одні слухання, і жителі Доманівки висунули пропозицію керівництву і прийняли таке рішення: дійсно, ризики збільшуються, адже продовжується строк дії старого реактора, у зв'язку з цим з 1% збільшити до 2х %. І просимо місто Южноукраїнськ підтримати нас у цьому. Якби це був новий реактор, ми були би згодні з 1%, але якщо старий – то нехай буде 2%. І друге питання, щоб кошти, які виділяються на 30-кілометрову зону, йшли саме на 30-ти кілометрову зону, а не у область, яка вирішує потім, кому дати, а кому ні. А щоб ці кошти йшли на райони, які змогли би їх використовувати. Прошу громаду підтримати.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Я Вам також аплодує. А знаєте чому – тому що, шановний друже, не ризикуйте, тому що от ризик зменшився в два рази, так що ми до 0,5 % перейдемо? Показники ризику, які наводилися – 10 в мінус п'ятому, або десять мінус шостому ступені. От вони знизилися в два рази. Давайте ми не будемо оперувати цим поняттями, пов'язувати з ризиком. Що стосується підняття з 1% до 2х%. Хто ініціює це питання? Я жодного разу не чув, щоб його ініціювала Миколаївська обласна рада. От Енергоатом ініціює. Я можу назвати прізвище людини – це мій радник, який, вибачте на слові «не вилазить» із Верховної Ради, але звідти він виходить ледь живий. Це Запайщиков Костянтин Володимирович, він єдина людина, яка зараз ініціює й лобіює це питання. До речі із депутатського корпусу я теж можу назвати дуже шанованих людей. А от підтримки з Миколаївської ради немає, щоб зробити 2%.</p>
25.	<p>О.Савицький, «Національний екологічний центр України» (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>В мене таке запитання в однаковій мірі як до керівництва Енергоатома так і до міської влади, до мера міста. Чи розглядається в загалі в плануванні подальшої діяльності комплексу ЮУАЕС вплив змін клімату на гідрологію регіону, на кількість опадів на середньорічні температури бо зараз ми бачимо тренд до підвищення температур і в цьому році ми маємо абсолютні рекорди в світі за всю історію спостережень за температурами. Чи є між вами співпраця щодо розробки плану адаптації регіону до змін клімату. Таки плани адаптації вже розробляються багатьма регіонами Європи і в країнах які дійсно мають екологічну політику в них це питання номер один. На скільки ви приділяєте увагу цьому питанню і на скільки ви враховуєте це в тих технічних рішеннях які плануються для ЮУАЕС. Зважаючи на все менш доступність водних ресурсів викликаних зміною</p>

	<p>клімату, необхідно враховувати зміни до системи охолодження.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> На сайті Южно-Української АЕС розміщено нетехнічне резюме. Там ці питання які ви задали всі висвітленні. Якщо коротко на найближчі 10 років негативні впливи режиму температур і опадів не прогнозуються. Аналіз виконаний на підставі даних спостережень з 1897 року.</p>
26.	<p>Колектив Вознесенської центральної районної бібліотеки ім. Т.Г.Шевченка (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>Чи можливо виділити кошти на ремонт культурної пам'ятки «Садиба Скаржинських», яка знаходиться в 30-км зоні?</p>
27.	<p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Я також відповідав на це запитання. До 2013 року Енергоатом надав таку допомогу. Ми ці цифри озвучували і публікували, які кошти ми виділялися на благодійну допомогу. Зараз, нажаль, законодавство забороняє нам надавати благодійну допомогу на пряму. Але це не значить що немає інших можливостей для вирішення. Дякую.</p>
28.	<p>Єфанова О.В., мешканка м. Первомайськ (<i>під час громадських слухань 25.11.2015</i>).</p> <p>Збільшення лімітів 5000 кВт для тих, хто оформив офіційно енергопостачання для тих, хто входить в 30-км зону.</p> <p><i>Надано наступну відповідь під час громадських слухань.</i> Шановні колеги, я розумію суть цього питання – я просто поясню. Це питання в компетенції обласних енерго-розподіляючих компаній, якщо говорити про вас – це Миколаїв облэнерго. Якщо вони не йдуть вам десь на зустріч – у вас є депутатський корпус. Це питання можна вирішити через ці інструменти.</p>